

NOTA

Hoe kijken we vanuit de sector naar testing in het jeugdwerk deze zomer

Datum: 5 mei 2021

Situering

Op 5 maart werd op het OC aangegeven dat jeugdwerking in de paasvakantie (met overnachting) mogelijk zou zijn mits testing. Op dat moment stonden we vanuit de sector niet persé negatief tegenover een testingstrategie als deelnamevoorwaarde maar stelden ons vooral nog heel wat vragen m.b.t. rolverdeling en haalbaarheid.

Tijdens verschillende overleggen met experts, de sector en de 3 ministers van jeugd bleek ook dat veel drempels waren die zouden moeten overwonnen worden om dit mogelijk te maken.

In functie van de zomervakantie zien wij vanuit de sector dat veel van deze drempels nog steeds een probleem kunnen vormen en sommigen zelf groter zullen zijn dan reeds voorspeld in de paasvakantie gezien de omvang van het jeugdwerk tijdens de zomermaanden:

- 1 miljoen kinderen en jongeren
- 100.000 vrijwilligers en professionals die alles in goede banen leiden
- 25.000 verschillend activiteiten (kampen/weekaanbod/vakanties/ buurtwerkingen...)

Met betrekking tot binnenlandse aanbod blijven we van mening dat er een aantal zaken zijn die ervoor zorgen dat testing niet wenselijk is. Wat buitenlandse kampen en vakantie betreft zien we wel kansen in testingstrategie om kinderen en jongeren (die ook buiten het mogelijke coronapaspoort vallen) een kans te geven ook hieraan opnieuw deel te nemen.

1 Waar zitten voor de sector de moeilijkheden

1.1 De massa aan testen die dit zal generen

1 miljoen kinderen en jongeren doen mee aan jeugdwerkeraanbod tijdens de zomer. Een zomer die 9 weken duurt en waarbij de meeste kinderen en jongeren meer dan 1 aanbod doen, vaak verschillende kampen/vakanties/weekaanbod omdat het kan, maar ook omdat het moet. We mogen de opvangfunctie van het jeugdwerk in de 9 weken vakantie niet onderschatten.

Voor kampen/vakanties lijkt dit 'logisch', je test voor en na je kamp en klaar... maar wat met aanbod waar sommige kinderen elke week aansluiten en andere de ene wel, de andere niet. We gaan daar uit van weekbubbels dan zouden die kinderen/jongeren wekelijks getest moeten worden voor en na... Dit komt voor een kind dat bv 7 weken naar de speelpleinwerking gaat uit op 14 testen, is dit waar we naartoe willen?

Als we rekenen op 2 test per deelname/persoon/activiteit, dan kan je nu reeds zien dat het over een veelvoud van die 1 miljoen gaat. Daar komen direct andere problemen bij:

- Het logistieke: wie gaat dit uitrollen, wie zal de verantwoordelijkheid hebben (de ouder of jongeren, de organisatie, de overheid, ...?), hoe gaan de testen verlopen, hoe geraak je aan een 'test'

- Het financiële: wie betaalt de testing: de deelnemer, de organisatie, de overheid...
- Wat is de testcapaciteit, hangt samen met het soort test natuurlijk, maar ook dan is de vraag als het PCR of sneltest is dan komt er toch nog 'professional of labo' bij kijken - is op deze schaal geen evidentie.

1.2 Testing zorgt voor een vals gevoel van veiligheid = niet wenselijk

Sneltesten en zelftesten geven geen garantie op een correct resultaat zeker niet bij asymptomatische personen. Op die manier krijgt een kind of jongere mogelijk een negatief resultaat maar blijkt dit niet te kloppen. Anderzijds zijn er ook reeds voorbeelden waarbij iemand met een snel- of zelftest positief bleek en nadien met een PCR toch negatief bleek.

Het heeft geen zekerheid in beide richtingen en toch vormt het de basis voor deelname ja of nee. Dit creëert ook een vals gevoel van veiligheid, terwijl we het belangrijker vinden dat men blijft bewust omgaan met de aanwezigheid van het virus en dus intens contact etc blijft vermijden. Iemand die negatief test, gaat al deze zaken los laten.

Testing moet gebeuren in een bepaalde periode voor het aanbod. Maar niemand heeft in de hand wat een getest persoon in de tijd tussen de test en de start van deelname doet behalve zichzelf. Toch kan die persoon na zijn test perfect nog dingen gedaan hebben waar men alsnog een besmetting oploopt, maar hebben ze een 'papiertje' waarop staat dat ze negatief zijn en kunnen ze dus deelnemen aan het aanbod. Als organisator heb je dit niet in de hand en toch wordt de verantwoordelijkheid bij jou gelegd. opnieuw creëert dit vals gevoel van onveiligheid.

1.3 Jeugdwerk is geen event, geen horeca, ...

Vaak wordt de vergelijking gemaakt dat als het in de horeca of voor events een oplossing kan bieden om meer mogelijk te maken waarom dan niet voor het jeugdwerk.

Wel net omdat er in die andere sectoren gekozen wordt voor testing NAAST andere maatregelen waarbij afstand en mondkapen nog steeds een rol spelen. Dit zijn extra maatregelen die de benoemde accuraatheid van de test en het valse gevoel van veiligheid opvangen, maar dat is dus niet het geval in het jeugdwerk net omdat er gekozen wordt voor bubblen. De meerwaarde valt hier dus weg. ;

Daarnaast werkt jeugdwerk ook met heel wat vrijwilligers en niet met professionals. Welke rol moeten zij hierin spelen. Als testing onderdeel wordt van een werking dan komt er weer extra verantwoordelijkheid op de schouders van tal van jongeren die zich vrijwillig engageren: administratief en controlerend, maar ook de vraag of ze zelf gaan moeten instaan voor de testing, logistiek...

1.4 Druist in tegen laagdrempeligheid van het jeugdwerk

Jeugdwerk is er en wil er blijven zijn voor elk kind en elke jongere. Het invoeren van testing zorgt voor een aantal drempels die we niet mogen onderschatten:

- Financiële drempel - zie ook 1.1 waarin we de massa testen al benoemden en de vraag wie de 'kost' moet dragen
- Verantwoordelijkheid voor de test: bij wie ligt de verantwoordelijkheid, bij de deelnemer, bij de organisatie? Kan je iemand weigeren die zich niet laten testen heeft?
- Toegang tot testing is niet voor iedereen evident:
 - o Kennis rond testing en de voorwaarde: niet iedereen is even goed geïnformeerd of te informeren, wie valt dan als eerste uit de boot
 - o Fysieke bereikbaarheid: hoe geraak je aan een test of op een fysieke testplaats, wat als je dat meermaals per vakantie moet doen
 - o Financiële zoals hierboven reeds aangehaald

- Denkende vanuit de 7 B's van toegankelijkheid: bruikbaarheid, beschikbaarheid, betaalbaarheid, bereikbaarheid, bekendheid, begrijpbaarheid en betrouwbaarheid is het belangrijk naar testing i.f.v. aanbod te kijken.
- De psychologische drempel: vooral kleine kinderen, maar ook sommige jongeren komen tijdens jeugdwerk aanbod voor het eerste in contact met 'andere kinderen', met 'overnachten zonder ouders' Jeugdwerk doet dit vanuit sfeer van vertrouwen en geborgenheid die toch wel een serieuze deuk krijgt als je voor je wil deelnemen eerste even een test moet laten afnemen al dan niet op een onaangename manier of in een medische setting...
We mogen ook het gevoel van stigma bij een eventuele positieve test en niet mogen deelnemen aan niet onderschatten.

2 Waarom voor buitenland wel

Voor buitenlands aanbod zien we wel mogelijkheden in de testing.

De testing kan het voor kinderen en jongeren die (nog) niet gevaccineerd werden mogelijk maken toch naar het buitenland te gaan.

Op die manier moet het ook voor deze doelgroep mogelijk zijn om in de zomer van 2021 deze kampen en vakanties toch mogelijk te maken

3 Conclusie

De jeugdsector is geen voorstander van testing bij aanbod voor kinderen en jongeren in het binnenland omwille van:

- De hoeveelheid testen waarover we spreken en de organisatorische en financiële impact
- Het valse gevoel van veiligheid dat testing met zich mee kan brengen zowel bij deelnemers als bij de organisator
- De specificiteit van jeugdwerk
- Het gaat in tegen het laagdrempelige DNA van jeugdwerk

We willen ook stil staan bij de vrijheidsbeperkende impact en drempelverhogende impact van zo'n testingstrategie in het geheel van maatregelen die vandaag al gevraagd worden aan jongeren.

Er zijn teveel 'oncontroleerbare' factoren die ertoe leiden dat deze testingstrategie qua kosten/baten uit balans raakt. Het feit dat er geen 100% zekerheid is bij een negatieve test, dat iemand die zich laat testen tussen de test en resultaat nog allerhand kan doen waar je als organisatie niets van weet of kan controleren, dat wie negatief test ook gewoon sneller de remmen los zal laten... brengt ons ertoe dat we geen voordeel, maar zelf eerder nadelen zien in testing voor/tijden/na aanbod binnen het jeugdwerk.